

**Szakmai beszámoló a
2022. évi tevékenységről
Mezőkeresztes településen**

Integrált intézményünk az alábbi szakmai szolgáltatásokat biztosítja Mezőkeresztes városban:

1. Család- és Gyermekjóléti Központ
2. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
3. Közösségi pszichiátriai ellátás
4. Házi segítségnyújtás

1. CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT

A Család- és Gyermekjóléti Központ (továbbiakban Gyermekjóléti Központ), a Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ önálló szakmai egységeként, a Család - és Gyermekjóléti Szolgálattal valamint Közösségi Pszichiátriai Ellátással integrálva végzi tevékenységét.

A Gyermekjóléti Központ a 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gyvt.) 40/A.§ 2 (a) értelmében, általános szolgáltatási feladatain túl, a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt.

A munkát elsősorban az alábbi jogszabályok alapján végzik a központ munkatársai:

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet, (továbbiakban: 15/1998. (IV.30.) NM rendelet
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet.

A Család- és Gyermekjóléti Központ személyi és tárgyi feltételei:

A család- és gyermekjóléti központ személyi és tárgyi feltételeinek irányszámait és minimum normáit, 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A család- és gyermekjóléti központ esetében az esetenedzser és tanácsadók arányát az intézményvezető határozza meg azzal a kitételrel, hogy mindkét munkakört biztosítania kell, azonban a tanácsadó munkakör munkaviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében is betölthető.

Személyi feltételek:

A család- és gyermekjóléti központ alapszolgáltatását biztosító személyi feltételei megfeleltek a jogszabályi követelményeknek.

Az ellátási terület tekintetében 2022. évben 6 fő esetenedzser és 1 fő esetenedzser-központvezető látta el a feladatot.

A jogszabályban előírt speciális szolgáltatások tekintetében az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet 5 fővel, a szociális diagnózist készítő esetenedzser feladatait 1 fővel látta el a Család- és Gyermekjóléti Központ.

Tárgyi feltételek:

Köszönhetően a 2021. évben történő költözésnek (Mezőkövesd Mátyás király út 114.), jelenlegi elhelyezésünk biztosítja a szakmailag önálló szakmai egységek fizikai

szétválasztását, azonban lehetővé teszi - az eddigi gyakorlatnak megfelelően - a szoros szakmai együttműködést.

A Gyermekjóléti Központ elhelyezése megfelel a jogszabályban előírtaknak.

Szakmai tevékenység:

A Gyermekjóléti Központ esetmenedzsereinek feladatai elsősorban:

Javaslatot tesz:

- a család- és gyermekjóléti szolgáltatás javaslata alapján a gyámhivatalnak a gyermek védelembe vételére, ill. ideiglenes hatályú elhelyezésére, megelőző pártfogásra
- súlyos veszélyeztetés esetén tény és jelleg megnevezésével telefonon-majd azt követően elektronikus formában, a járási gyámhivatalnak a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére vagy nevelésbe vételére, családba fogadásra
- harmadik személynél történő elhelyezésre
- családba fogadó gyám kirendelésére
- gondozási hely megváltoztatásra

Együttműködik:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 17. § (1) bekezdésében meghatározott jelzőrendszeri tagokkal.

Az intézményben működő szakmai egységek egymással szoros kapcsolatot tartanak fenn, valamennyi ellátás hatékonysága érdekében a különböző szolgáltatások együttműködése a kliensek céljainak megvalósulása érdekében történik.

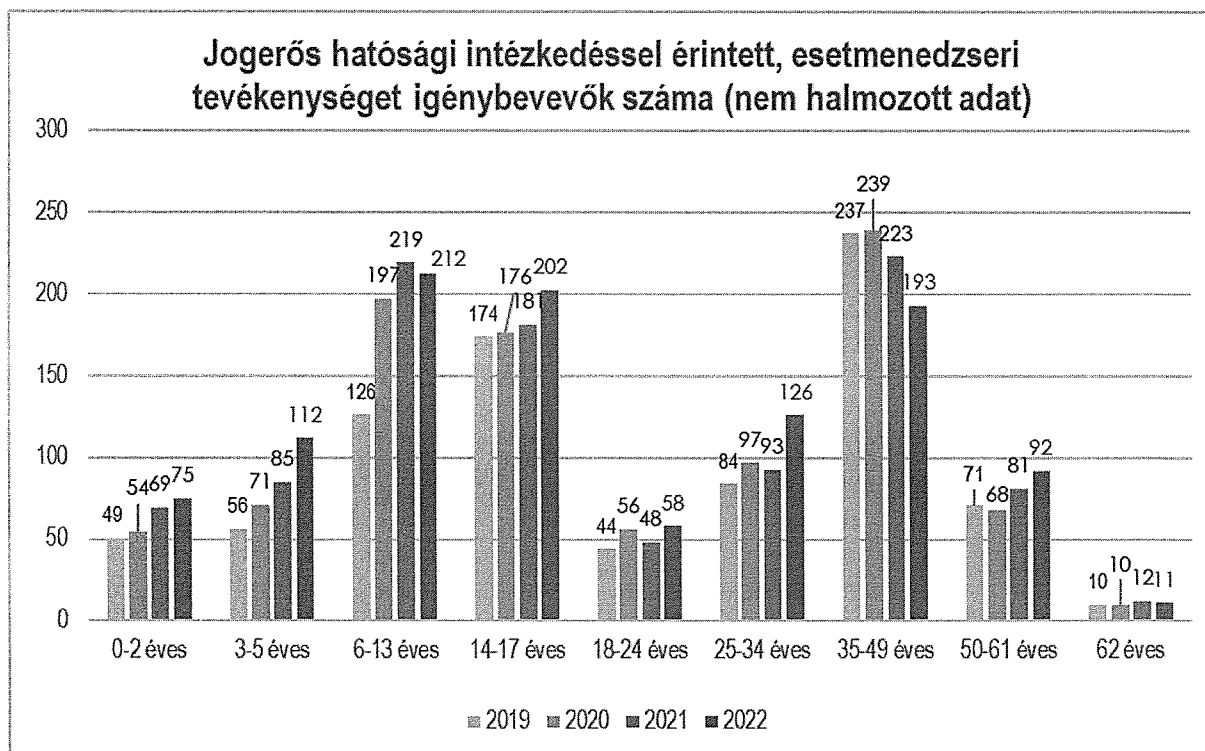
Az esetmenedzserek végig kísérik az esetkezelésbe bevont szakemberek tevékenységét, együttműködésüket összehangolják. A feladatellátás során a védelembe vett, ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett, családba fogadott és utógondozott gyermekekkel kapcsolatos hatósági ügyekhez kapcsolódó gyermekjóléti szolgáltatást nyújtanak.

Szakmai munka adatai:

A Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai egység a *járás területén lévő 23 településen* biztosítja a hatósági ügyekhez kapcsolódó gyermekjóléti alapellátást.

A forgalom az egyszeri esetkezelések (felkérések, környezettanulmányok készítésére) és a rendszeresen hatósági eljáráshoz kötött igénybe vevők körére épült.

1. ábra

Az elmúlt évek tendenciája jelentősen nem változott 2022 évben sem, hiszen a központban megjelenő igénybe vevők életkori megoszlásánál legnagyobb arányban a 6-13 éves korú 212 fő, valamint a 14-17 éves korú 202 fő gyermekkel volt a központnak kapcsolata, valamely hatósági intézkedéssel összefüggésben.

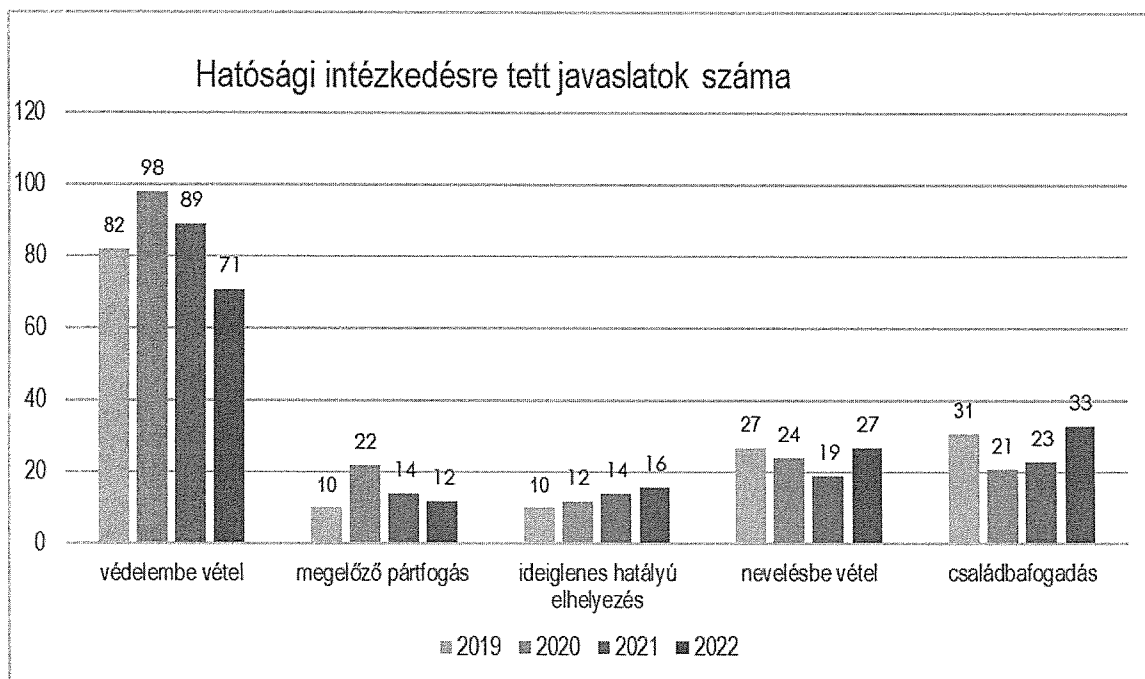
A felnőtt lakosság körében a 25 és 49 év közöttiek voltak túlsúlyban, hiszen a gondozott gyermekek szüleit képviseli ez a korosztály.

Sajnos az „iskolakerülés” problémájának megoldásához a gyermekvédelem eszköztársa nem elégséges, amennyiben a szülők és a gyermek nem partner a hiányzások megszüntetésében úgy az esetek többségében a hatósági intézkedések sem hoznak pozitív változást.

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma:

A hatósági intézkedésekre tett javaslatokban a védelembe vételre, ideiglenes hatályú elhelyezésekre, a nevelésbe vétel valamint az azok fenntartására tett javaslatok is szerepelnek. A védelembe vételi javaslat megfogalmazása, megtétele az esetmenedzser feladata mind a család- és gyermekjóléti szolgálatától beérkező iratanyagok, mind a központnál felmerülő hatósági kezdeményezés eseteiben. Az alábbi ábra a 2022 évben letett javaslatok számát jelzi. (2. ábra)

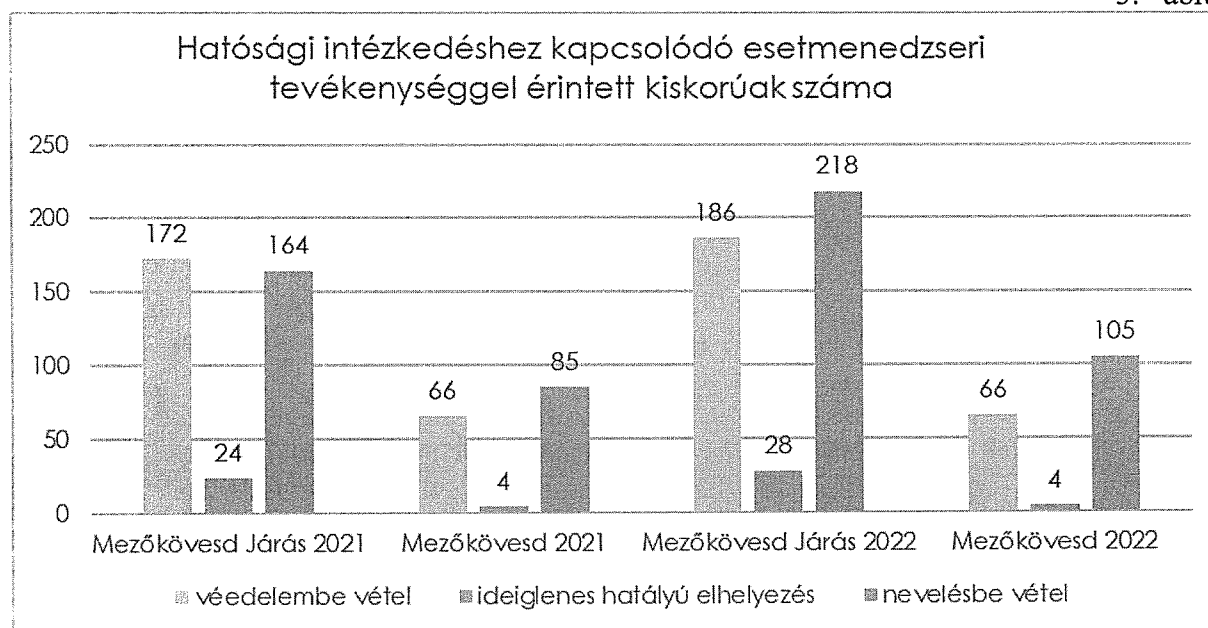
2. ábra

A hatósági intézkedésekre tett javaslatok után a gyámhatóság döntése alapján kezdődik el a gondozási folyamat.

A központ a jogerős határozatokkal érintett kiskorúakat gondozza. A 3. ábra adatai a 2022-ben határozattal együttműködésre kötelezett családokban élő kiskorúak számát mutatja a járás 23 települése, illetve külön Mezőkövesd, mint járásszékhely tekintetében.

3. ábra

Mezőkövesd városban emelkedést mutat a családból történő kiemelések száma a tavalyi évhez képest, ami azt jelenti, hogy a családok különböző működési zavarainak megszüntetésére nem volt lehetőség a családokban élő gyermekek súlyos veszélyeztetettsége nem volt megszüntethető.

Évről évre visszatérő gondot okoz a tankötelezettség elmulasztása. A védelemben vétel keretében gondozott gyermekek veszélyeztetettségének oka elsősorban az iskolai igazolatlan hiányzás, valamint magatartási, beilleszkedési zavarok és az ezzel szorosan összefüggő szülői elhanyagolás.

Továbbra is jelen vannak a deviáns viselkedésű gyermekek, náluk gyakran a háttérben a szülők elhanyagoló nevelése, agresszivitása, alkoholizáló életmódja áll.

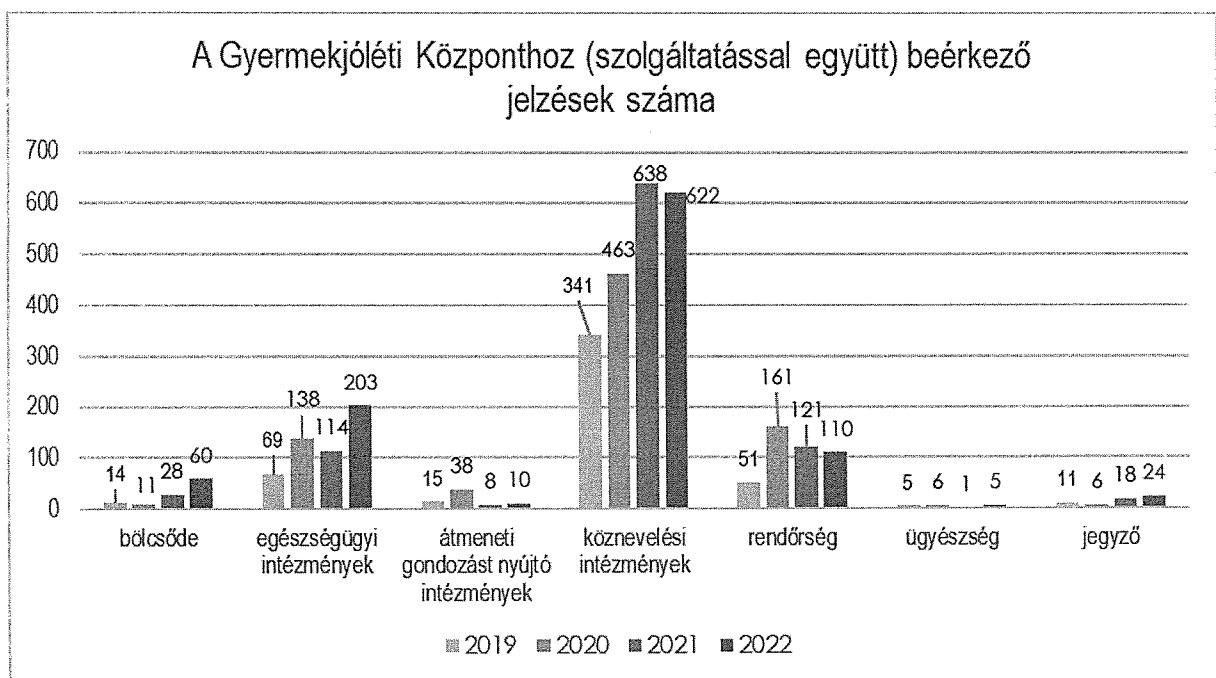
Sok esetben a nehezen kezelhető gyerekek számára a köznevelési intézmény az egyetlen színtér, ami korlátokat szab vagy figyelmet biztosít.

Nagyon sok családban van jelen a családi-kapcsolati konfliktus, amelyeknek szemtanúi illetve résztvevői lehetnek a családban élő gyermekek. Ilyenkor elsősorban a szülők között folynak viták, de gyakran a gyermekek válnak másodlagos áldozatokká.

A fentiekén túl természetesen az eddigi indokok is jelen vannak, családi viszályoknak gyakran kiváltó oka az alkoholos befolyásoltság, melynek gyakori következménye az agresszív viselkedés.

További gondot jelent a családok életében, a szülők életvezetési problémái, a gyermekekkel való kevés törődés és a helytelen nevelési attitűdök, kapcsolattartási problémák.

5. ábra

Az 5. ábrán jól látható, hogy kiugróan magas a köznevelési intézmények részéről érkező jelzések száma, melyek jelentős része az igazolatlan hiányzások jelzéseit tartalmazza.

A feltüntetett jelzések száma, a Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatához összesen beérkező jelzésszámot mutatja.

A családi pótlék szüneteltetésére vonatkozó szabályozás értelmében a gyermekjóléti szolgálat a családdal való együttműködés keretében, az 50 órát meg nem haladó iskolai mulasztás esetén alapellátás eszközeivel nyújt segítséget a család számára a mulasztás okainak feltérképezésében és a problémák megoldásában.

50 igazolatlan óra után a családi pótlék szüneteltetésre kerül - a köznevelési intézmény

kezdemenyezését követően - a hatóság pedig védelembe vételi eljárást indít a 16. életév betöltését megelőzően.

A 16. életévüket betöltött gyermekeknél védelembe vételre csak akkor kerül sor, ha attól eredmény várható, illetve egyéb veszélyeztető tényező is felmerül.

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó tevékenységek

6. ábra.

	tevékenységek száma			ellátott kiskorúak száma		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Szociális segítő tevékenység	353	210	434	160	104	341
Esetkonferencia szervezése	9	12	11	18	16	27
Esetkonzultáció	2	14	42	3	16	41
Esetmegbeszélés	191	164	61	117	128	76
Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	106	103	107	154	131	157
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	36	28	43	57	38	78
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel nevelésbe vétel esetén	27	11	14	32	9	23
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel: védelembe vétel esetén	44	10	37	59	15	56
Elhelyezési tárgyaláson való részvétel	7	22	8	8	36	14
Családlátogatás	1704	1832	2053	484	746	851
Környezettanulmány készítése	241	188	215	271	194	242

Az elmúlt években kialakított Család és Gyermejkölési Központ által biztosított ügyfélfogadási rend 2022. évben a megszokott módon zajlott.

A szakemberek, igyekeztek intenzíven jelen lenni a gondozott családok életében, a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében.

A világjárvány által szükséges korlátozások elmúltával 2022 évben a különböző szakmai tevékenységek száma és gyakorisága az azt megelőző évek szintjére állt vissza.

Az esetmenedzseri munka természetéből fakadóan (koordinatív, ellenőrző funkció) a segítő szakembereknek megnövekedett az egyeztetéseken való részvétele száma, hogy az ügyfelek köré tudják szervezni a szükséges szolgáltatásokat.

Az esetmenedzserek a koordinatív szerepükben segítenek az érintetteknek a megfelelő szolgáltatásokhoz való hozzájutáshoz, így a családsegítő kollégák klasszikus szociális segítő munkát végezhetnek.

Gyermejkölési Központ által biztosított speciális szolgáltatások:

- **kapcsolattartási ügyelet:** A kapcsolattartási ügyelet, mint speciális szolgáltatás, az életvitelszerűen a járás területén tartózkodó gyermekek számára biztosít felügyelt kapcsolattartást, az elrendelő hatósággal (bíró, gyámhivatal) való előzetes egyeztetést követően.
A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása.
- **gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat:** Célja a család- és gyermekjölési központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálat egy

nyitvatartási időn kívül hívható közismert telefonszám biztosításával lett megszervezve úgy, hogy a készenlétben lévő munkatárs szakszerű segítséget tudjon nyújtani (tanácsadás, tájékoztatás), vagy ilyen segítséget tudjon mozgósítani.

- **pszichológiai tanácsadás:** A mezőkövesdi család- és gyermekjóléti központ heti 2 órában pszichológiai tanácsadást biztosít. A tanácsadás keretében a szakember igyekszik feltérképezni a probléma hátterét és szolgáltatás közvetítéssel, szaktanácsadással biztosítja a megfelelő ellátáshoz való hozzáférést.
- **óvodai- és iskolai szociális segítő tevékenység:** 2022/23 -es tanévben a szokott módon működött a szolgáltatás. A segítő szakemberek személyes jelenlétet biztosíthattak a köznevelési intézményekben, az előző évek rendhagyó működéséhez képest. Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak. Nyári időszakban táboroztatásban, nyári napközi illetve preventív foglalkozásokban vesznek részt a kollégák.

2. CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás szociális- és gyermekjóléti alapszolgáltatás, kötelezően ellátandó önkormányzati feladat.

A család- és gyermekjóléti szolgálat 23 településen a közös és önálló önkormányzati hivatalokhoz rendelve végezte segítő tevékenységét 8 központban.

Központok: Mezőkövesd
Bogács
Bükkábrány
Cserépfalu
Mezőkeresztes
Mezőnyárad
Tibolddaróc
Szentistván

A család- és gyermekjóléti szolgálatok a településeken jól frekvenciált, könnyen megközelíthető helyen találhatók.

A család- és gyermekjóléti szolgálat helyi családsegítője nyújt segítséget az igénybevevőknek. A folyamatos segítségnyújtás – családgondozás esetében, területi elosztás szerint kerül kapcsolatba a szolgáltatást igénylő a családsegítővel.

A szolgáltatást igénybe vevők az első kapcsolatfelvétel alkalmával tájékoztatást kapnak a biztosított szolgáltatás tartalmáról, az ügyfél jogairól és az együttműködés lehetőségeiről.

A munkát elsősorban az alábbi jogszabályok alapján végzik a szolgálat munkatársai:

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 39.-40.§-a;
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet.

- a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet.

Tárgyi feltételek:

A mezőkeresztesi nyitva álló helyiség ellátott tárgyi eszközökben (számítógép, mobil telefon, fénymásoló), segítve szakmai egységeként az integrált együttműködést lehetővé tevő munkatársi bázist. A vidéki nyitva álló helyiségek tárgyi eszközökkel való ellátottságát a helyi adottságoknak megfelelően alakítottuk ki.

Szakmai tevékenység:

A szolgálat ügyfélfogadása ügyfélfogadási rend alapján történik, ügyelet a nyitva tartási időben biztosítva van. A családsegítők elérhetősége folyamatos, szolgáltatásaik ingyenesek. Az ügyfélfogadás időpontjai településenként kifüggesztésre kerültek. A működés nem hatósági, hanem szolgáltató jellegű, az együttműködés elvére épül, igyekezve ezzel megelőzni a hatósági intézkedést.

Mezőkereszteses ügyfélfogadási rendje 2022.10.01-től:

Kedd: 8:00-12:00

Csütörtök: 13:00-16:00

2021.07.01-től Gyermkeink Védelmében Elnevezésű Informatikai Rendszer (GYVR) került bevezetésre. Melynek fő célkitűzése, hogy a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás ágazati működésének átláthatósága javuljon, korszerűbbé váljon, integrált informatikai rendszerekkel támogatott legyen, és biztosítsa az ágazat szereplői közötti papírmentes kapcsolattartást. Jelenleg még duplikálva folyik a munkavégzés papíralapon és GYVR rendszerben is, ezzel jelentősen le vannak terhelve mind a családsegítő mind az esetmenedzser kollégák.

A segítségnyújtás főbb formái között:

- információnyújtás,
- tanácsadás,
- ügyintézés,
- segítő beszélgetés,
- mentális gondozás,
- életviteli tanácsadás
- adományközvetítés
- közvetítés más intézmények szakemberek felé.

A munkaidő 2 részre oszlik. A munkaidő egy részének letöltése területen történik (családlátogatás, családgondozás, környezettanulmány készítés, intézményekkel való személyes kapcsolattartás, tárgyalásokon való részvétel). A másik része az intézményen belüli esetkezelés, ügyfélfogadás tartása képezi, ahol a kliensek és a lakosság személyesen kérhet segítséget problémáik megoldásában.

A gazdasági megkorlátok következtében a Szolgálat az Önkormányzat fő épületébe költözött 2022. október 1 -től előre láthatólag 2023. április végéig.

Családsegítést végeztek a családban jelentkező működési zavarok megoldása érdekében. A munkamód fókuszában az egyéni esetkezelés, segítő beszélgetés és a prevenció tevékenység állt.

A család- és gyermekjóléti szolgálat alapvető feladata:

- Észlelő- és jelzőrendszer működtetése.
- Szolgáltatások szervezése

- Kríziskezelés.
- Természetbeni/pénzbeli ellátásokhoz való hozzájutás segítése
- Környezettanulmányok készítése
- Általános tanácsadás: így szociális, életvezetési, mentális, háztartási gazdálkodási.
- Családgondozás gyermekekkel, családjukkal, egyénnel, közösségfejlesztés, egyéni és csoportos készségfejlesztés, menekültek integrációját segítő szolgáltatás.
- Komplex gondozás a magzati kortól 99 éves korig (halálig, de előfordul az eltemetés segítése is) szociális segítői és gyermekjóléti tevékenységet lát el.

A családsegítők számára fontos a szakmai kapcsolatrendszer kiépítése, ápolása a szakmai munka hatékonyságának előtérbe helyezésével. A szolgálat családsegítői jól működő és hatékony kapcsolatrendszer kialakítására törekszenek.

Családsegítő feladata:

- Figyelemmel kísérni a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- a jelzésre köteles szervezetek figyelmét felhívni jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- tájékoztatni a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- fogadni a beérkezett jelzéseket, felkeresni az érintett személyt, illetve családot, a jelzés érkezése utáni legkorábbi időpontban és a szolgáltatásairól tájékoztatást adni,
- a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tenni a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- veszélyeztetettség esetén kitölteni a gyermekvédelmi nyilvántartás vonatkozó adatlapjait, az intézkedések tényéről tájékoztatni a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a Gyvt. 17. § (2a) bekezdése szerinti zárt adatkezelés kötelezettségét.

Kapcsolatot tart:

Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

Évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést szervez.

Éves szakmai tanácskozást tart minden év február 28 -ig és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít. Az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet a család- és gyermekjóléti szolgálat települési családsegítője az éves szakmai tanácskozást követően minden év március 31-ig készíti el és megküldi a központ részére.

A fokozatosság elve:

A gyermekvédelmi alapellátás keretében a gyermekek és családjaik együttműködése az önkéntességen alapul. Önkéntes megkeresés, illetve a jelzőrendszer által történt jelzés alapján kerül elsősorban kapcsolatba a családokkal a segítő.

Az alapellátásban történő családgondozás esetén a családsegítő évi 36 személyes találkozást megszervez és dokumentál, a jogszabálynak megfelelően.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás a problémákat komplex módon kezeli, tevékenységét ügyfélfogadás és családlátogatás keretében végzi.

A segítő szolgáltatás a kliens otthonában, családi környezetében tett látogatásokon és a család- és gyermekjóléti szolgálatban folytatott segítő beszélgetés és segítő tevékenységek útján valósul meg.

A szakmai munka számokban:

A Mezőkövesdi Kistérség Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ esettanulmányi feladatait Bencsik Zsuzsannát váltva 2022.10.01-től Buglyó Lászlóné, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítő feladatkörét Buglyó Lászlóné helyett 2022.10.01.-től Varga Ágnes látja el.

Mezőkereszteses ügyfélfogadási ideje: 2022.10.01-től, keddi napokon 8:00-12:00 óráig, csütörtöki napokon 13:00-16:00 óráig tart, ekkor kereshetik fel az ügyfelek a családsegítőt.

A forgalmi adatok:

Mezőkeresztesen a család- és gyermekjóléti szolgálat **szakmai tevékenységet 2490 alkalommal végzett**. A szakmai tevékenység során **421 főt segített** a családsegítő.

37 esetben történt új kapcsolatfelvétel a szolgálatnál, ezek az esetek elsősorban gyermekeket érintettek.

1. A gondozási esetek száma:

Mezőkeresztes tekintetében **165 fővel kötöttünk együttműködési megállapodást, amely 50 családot érintett**.

A szolgálatnál megjelent személyek korcsoport szerinti megoszlása eltérést mutat abban a tekintetben, hogy miként vette igénybe a szolgáltatást, azaz gondozott-e vagy csak egyszer kereste fel a szolgálat családsegítőjét.

Az együttműködési megállapodás által érintett személyek közel kétharmada kiskorú. A megállapodásokat általában az egyik szülővel kötjük, így a nagykorúak száma a gyermekek szüleit jelenti néhány kivétellel.

Feltűnően alacsony a 60 év felettiek aránya a gondozottak körében, ami nem jelenti ezen korosztály gondozásból történő kimaradását. A forgalmi adatok egyszeri esetkezeléseinek számából egyértelműen kiderül, hogy a korosztály megjelenik a szolgálatnál, de a kistérség területén működő idős korúak számára biztosított szociális ellátórendszer az esetek többségében megoldja az idős emberek problémáit, így csupán szolgáltatás közvetítés történik.

Egyszeri esetkezeléssel 256 esetben kellett közreműködnünk, ezekben az esetekben információnyújtás, tanácsadás, segítő beszélgetés, hivatalos ügyek segítése történt, illetve iskolai mulasztások miatti családlátogatásokra került sor.

2. A szolgálatnál megjelent személyek

Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	Összesen n: (a-i)	Családok száma
		éves										
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
Együttműködési megállapodás alapján	Férfi	7	16	29	15	0	3	4	2	1	77	
	Nő	12	6	19	9	6	16	14	5	1	88	
	Összesen (01+02 sor)	19	22	48	24	6	19	18	7	2	165	50

	Ebből (03): központ által továbbított/ központból érkező	6	10	27	14	1	9	11	4	2	84	27
Nem együttműködés i megállapodás alapján	Férfi	1	4	7	2	3	7	11	30	18	83	
	Nő	1	2	10	2	10	52	20	29	47	173	
	Összesen (05+06 sor)	2	6	17	4	13	59	31	59	65	256	213
	ebből (07- ből): egyszeri alkalommal	2	6	17	4	11	49	27	43	57	216	
Összesen (03+07 sor)		21	28	65	28	19	78	49	66	67	421	263

A családsegítés a felnőttek esetében elsősorban kríziskezeléseket és egyéb szociális alapszolgáltatásokhoz, segélyekhez való hozzájutás segítését jelentette.

Az újként jelentkezett gondozási esetekben a családok voltak nagyobb számban.

A kapcsolatfelvételek többségében, a jelzőrendszer általi kezdeményezésre indultak.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a gondozottak mellett nagy számban végez egyszeri segítői munkát is. Az éves forgalmi adatok tükrözik a családsegítők egész évben végzett munkáját, a gondozottak és az egyszeri esetkezelésben részesültek is szerepelnek az adatokban.

Mezőkeresztesen 2022-ben a forgalmi adat alapján **421 fő** ellátása történt a család- és gyermekjóléti szolgálatnál.

Az év során **alapellátásban 113** gyermek volt gondozásban. **Családba fogadó szülőnél 17** kiskorú nevelkedett, ebből **3 védelembe vétel keretein belül is gondozott. 17 fő** nevelésben lévő gyermek szülőjével volt kapcsolat. **Védelembe vétel alatt 29** gyermek állt. **Ideiglenes hatállyal elhelyezett** gyermekek száma **8 fő**.

Feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- a meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokról, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

Veszélyeztetettség: olyan magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult - állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

A gyermekek **környezeti veszélyeztetettsége** magában foglalja a nevelési problémákat, a szülők és a család életviteli problémáit, a családi konfliktusokat, a szülők betegségét, a családon belüli bántalmazást, a családon belüli elhanyagolást, egyéb személyek rokonok általi veszélyeztetést, iskolai kirekesztést, erőszakot, az elégtelen lakáskörülményeket, kilakoltatás veszélyét, munkanélküliség elemeit.

3. Együttműködési megállapodás alapján a szolgáltatást igénybe vevők gazdasági aktivitása:

Gazdasági aktivitás	Fő	Ebből (a-ból): nő/lány
	a	b
Foglalkoztatott	19	16
Munkanélküli	18	14
Inaktív	11	11
Ebből (03): nyugdíjas	4	1
Ebből (03): 15 éves, vagy idősebb tanuló	24	9
Eltartott 0-14 éves korú gyermek	89	37
Összesen (01+02+03+06 sor)	165	88

A szolgálatnál gondozott személyek gazdasági aktivitását vizsgálva megállapítható, hogy a felnőttek többsége munkanélküli, vagy inaktív. Az inaktívakhoz tartoznak GYES-en, GYET-en lévők és a 15 éves vagy idősebb tanulók is.

A **magatartási veszélyeztetés** a gyermekintézménybe való beilleszkedés nehézségét, antiszociális viselkedést, drogfogyasztást, alkoholfogyasztást, játékszenvedélyt, csavargást, tankötelezettség elmulasztását foglalja magába.

a. Együttműködési megállapodás alapján a szolgáltatást igénybe vevők legmagasabb iskolai végzettsége:

Iskolai végzettség	Fő	Ebből (a-ból): 0-17 éves	Ebből (a-ból): nő/lány
	a	b	c
Általános iskola 8 osztályánál kevesebb	121	113	62
Általános iskola 8 osztálya	25	21	16
Befejezett szakmunkásképző iskola, szakiskola	11		2
Befejezett szakközépiskola	3		3
Befejezett gimnázium	5		5
Érettségire épülő befejezett OKJ iskola	0		0
Felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	0		0
Összesen (01-07 sorok összege)	165	134	88

Az **iskolai végzettség** szerint, ha a gyerekeket nem vesszük figyelembe, akkor azt lehet megállapítani, hogy a gondozásban lévő családok felnőttjeinek döntően alacsony az iskolai végzettsége.

Elmondható, hogy a kliensek alacsony iskolai végzettsége, mikro-társadalomban elfoglalt helye miatt nagyfokú segítségre szorulnak és hosszú gondozási folyamatnak kell eltelnie ahhoz, hogy egy család életében változás álljon be. Ezzel magyarázható az is, hogy gondozási eseteink nagy számban hosszabb lefolyásúak, mert a gyermekek veszélyeztetési tényezői tartósan állnak fenn (pl.: szülői elhanyagolás, anyagi, megélhetési, lakhatással összefüggő).

Az **egészségügyi veszélyeztetés** a tartós betegség, fogyatékosság, magatartás és tanulási zavar elemeit tartalmazza, valamint önálló kategória az **anyagi veszélyeztetettség** mérése az általunk gondozott gyerekek körében. Mezőkeresztesen **96 fő veszélyeztetett kiskorút** tartunk nyilván.

A nyilvántartott veszélyeztetettségi okok alapján a legtöbb gyermek környezeti (értve itt a lakó és családi környezet) és magatartási veszélyeztetettség miatt volt nyilvántartva.

A családokat szinte minden esetben több probléma együttes fennállása jellemzi.

2022-ben Mezőkeresztesen a legtöbb gyermeket érintő probléma a családi kapcsolati rendszerből került felszínre, illetve magas számú a magatartás és teljesítményszavar.

Magas a gyermeknevelési problémák száma. Ez egy folyamta, amely gyakorlatilag a gyermek serdülő korával csúcsosodik ki. A háttérben valamilyen szinten egy elhibázott, következtlen nevelési mód áll.

Jellemző, hogy mindig fellelhető hibás működési zavar a családban (hibás érzelmi, viselkedési modellek a környezet részéről), fennál a családi légkör rejtett vagy nyílt zavara, mely mentálisan is betegít, illetve probléma, hogy a szülő nem mindig partnere a nevelési oktatási intézménynek a gyermek nevelésében.

A szülő és a család életvitele, a szülők sokszor negatív mintával szolgálnak gyermekeiknek, amit a gyermekek a szocializációjuk során magukba szívnak.

4. Együttműködési megállapodás alapján a szolgáltatást igénybe vevő családok összetétele

Családi összetétel	Családok száma
Egyedül	9
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül	0
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 1-2 gyermekkel (eltartott fiatal fenőttel)	13
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal fenőttel)	25
Egy szülő 1-2 gyermekkel (eltartott fiatal fenőttel)	3
Egy szülő 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal fenőttel)	0
Egyéb	0
Összesen (01-07 sorok összege)	50

5. Veszélyeztetett kiskorúak adatai

Okok			Az érintett gyermekek száma
Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma (02+18+26+30. sorok összege)			96
Környezeti főcsoport összesen (a gyermek környezetéből kell kiindulni)			65
Ebből (02-ből)	nevelési probléma		33
	szülők, család életvitele (szenvedélybetegségek, antiszoc. viselkedés)		9
	családi konfliktus		1
	szülő(k) betegsége		2
	gyermek elhanyagolása	fizikai	7
		lelki	7
	iskolai kirekesztés, erőszak		1
	kortárs csoport negatív hatása		3
	munkanélküliség		2
	Magatartási főcsoport összesen (az érintett gyermekekre vonatkozóan)		21
Ebből (18-ból)	gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség		1
	játékszenvedély		3

csavargás	17
Egészségi főcsoport összesen (az érintett gyermekekre vonatkozóan)	3
fogyatékoság	3
Anyagi főcsoport összesen (a családra vonatkozóan)	7
Családok száma, amelyekben a veszélyeztetett kiskorúak élnek	50
A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak közül (01 sor) a központ felé továbbított esetek száma	17
Ebből (32-ből) hatósági intézkedés kezdeményezése miatt	17
A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak közül (01 sor) súlyos veszélyeztetettség miatt közvetlenül hatósági intézkedésre javasolt esetek (a központ értesítése mellett) száma	4
Veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma tárgyév december 31.-én	96

Mezőkeresztesen az érintett **50 családban 96 veszélyeztetett gyermek él.**

A családsegítő munkatársak leggyakrabban terepen dolgoznak, a családokat az otthonukban keresik fel. Családlátogatáson kívül leggyakrabban a tanácsadás, segítő beszélgetés, információnyújtás, ügyintézés fordul elő segítő tevékenységként.

Információnyújtásra, ügyintézésre, életvezetési tanácsadásra szinte valamennyi gondozott családnál szükség van. Gyakran támogatja a családgondozó a szülőket életvezetési tanácsadással, segítő beszélgetéssel.

A családsegítő feladatai:

Amennyiben a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le, úgy a családsegítő a szolgáltatást igénybe vevő nagykorú személlyel együttműködési megállapodást köt, ezen időponttól kezdve esetnaplót vezet.

A családsegítő az intézményvezető és a szolgáltatást igénybe vevő aláírásával ellátott együttműködési megállapodást köt, majd 15 napon belül elkészíti az esetnapló adatlapját és a probléma definícióját, majd közös cselekvési tervet készít az ellátottal.

Gondozási tevékenység keretében, legalább három személyes találkozást kellett megszervezni és dokumentálni a jogszabályi előírásoknak megfelelően.

6. Együttműködési megállapodás alapján a szolgáltatást igénybe vevők elsődleges problémájuk szerint

A probléma típusa	Családok száma elsődleges probléma szerint
Életviteli	14
Családi-kapcsolati konfliktus	2
Családon belüli bántalmazás	0
Elhanyagolás	9
Ebből (04): oktatási, nevelési elhanyagolás	9
Ebből (04): felnőttekre vonatkozó elhanyagolás (családi, intézményi)	0
Gyermeknevelési	9
Gyermekintézménye való beilleszkedési nehézség	3

Magatartászavar, teljesítményzavar	5
Fogyatékoság, retardáció	3
Lelki - mentális, pszichiátriai betegség	2
Szenvedélybetegség	0
Egészségi probléma, egészségkárosodás következménye	0
Foglalkoztatással kapcsolatos	0
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	3
Ügyintézésrel kapcsolatos	0
Információkérésrel kapcsolatos	0
Egyéb	0
Összesen (01, 03-05, ill. 07-17 sorok összege)	50

A kliensekkel történő kapcsolattartás módjai:

- Családlátogatás, melynek során a klienst otthonában keressük fel. A szociális segítőmunka során valamennyi család esetében legalább havi három személyes találkozást kell megszervezni és dokumentálni,
- Személyes megkeresés az intézményben.
- Telefonon történő kapcsolattartás.

A segítséget igénylő családok szociális és mentális gondozásánál a cél az, hogy egy meghatározott ideig tartó, folyamatos segítő kapcsolatot alakítsunk ki, illetve tartsunk fenn annak érdekében, hogy a kapcsolatot igénylő fél problémái feltárhatókká, megfogalmazhatókká, ezáltal megoldási lehetőségei kialakíthatóvá váljanak. A problémamegoldás stratégiái, módjai az együttműködés folyamatában alakulnak ki.

7. Szakmai tevékenység az év folyamán

Megnevezés		Szakmai tevékenységek halmozott száma
		a
Információnyújtás		93
Segítő beszélgetés		174
Tanácsadás		376
Ügyintézéshez segítségnyújtás		397
Konfliktuskezelés		7
Kriziskezelés		2
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez	pénzbeli	23
	természetbeni	10
Esetmegbeszélés		3
Esetkonzultáció		3
Szakmaközi megbeszélés		1
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés		13
Családlátogatás		1368
Adományközvetítés		30
Összesen (01-09, 11-28 sorok összege)		2490

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat munkatársai, gondozási tevékenységük egy jelentős részében, a Család- és Gyermejjóléti Központtal együttműködve, a határozatban együttműködésre kötelezett családokban élő gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetésében működnek közre. Ezekben az esetekben a családsegítővel történő együttműködés nem önkéntes a kliens részéről.

8. A családsegítő észlelő- és jelzőrendszer által küldött jelzések száma

Megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú (18 éves és idősebb személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	29	4
Ebből (01-ből): védőnői jelzés	23	3
Ebből (03-ból) család és gyermejjóléti központ	1	0
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	26	0
Köznevelési intézmény	40	0
Rendőrség	14	0
Állampolgár, gyermek érdekeit képviselő társadalmi szervezet	11	11
Önkormányzat, jegyző,	5	5
Büntetésvégrehajtási intézet, büntetésvégrehajtási pártfogó felügyelő	1	1
Összesen (01 és 03-18 sorok összege)	126	21
A jelzésekkel érintett személyek száma (nem halmozott adat)	150	24

A jelzések írásban érkeznek, amire 15 napon belül a családsegítő visszajelzést köteles küldeni a megtett intézkedésről.

A gyermekek jogainak megvalósulása együttes cselekvést, együttes gondolkodást vár a gyermekvédelem valamennyi szereplőjétől: a gyermekekkel közvetlenül foglalkozó pedagógusoktól, gyámügyi szakemberektől és a Család és Gyermejjóléti Szolgálattól, Központtól. A jelzőrendszeri tagok közötti együttműködés jól kialakult. A munkánk során kapcsolatban állunk az oktatási és nevelési intézmények vezetőivel, tanáraival, óvónőivel, a Mezőkövesdi Gyámhivatallal, polgármesteri hivatallal, egészségügyi dolgozókkal, védőnővel, gyermekorvossal, rendőrséggel.

Összesen 126 jelzés érkezett a szolgálathoz. A küldött jelzések alapján a **közüktatási intézményekből érkezett 40 jelzés**, iskolai magatartási problémák illetve igazolatlan hiányzások miatt.

A **23 védőnői jelzés és 26 óvodai jelzés** a gyermekek elhanyagolásáról, hiányos gondoskodásról, oltások elmaradásáról, a szülői együttműködés hiányáról, rossz szociális válsághelyzetben lévő családokról szólnak.

A kisgyermekek körében problémaként elsősorban a szülők helytelen életvitele, szegénység, a szülők magartása, a gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges otthoni körülmények, higiénia hiánya jelenik meg.

Az iskolás korú gyermekek iskolai hiányzásai jelentenek veszélyt a megfelelő szellemi fejlődésükre, a motiválatlanság a tanulásban, az otthoni alkalmatlan körülmények az órákra

való felkészüléshez, a tartalmatlan szabadidő eltöltése, ingerszegény környezetben való nevelkedés.

Rendőrségtől 14 érkezett jelzés magas száma is mutatja, hogy a szülők legtöbbször a gondozott gyermekek számára negatív példát mutatnak, ők maguk is helytelen életvitelt folytatnak.

Szoros, élő kapcsolatot alakítottunk ki a jelzőrendszer tagjaival. A gyermekvédelmi rendszer működéséhez elengedhetetlen az iskola, gyermekorvos, orvos, óvoda, védőnők, rendőrség közreműködése. A gyermekek jogainak megvalósulása együttes cselekvést, együttes gondolkodást vár a gyermekvédelem valamennyi szereplőjétől.

A hivatalos ügyek intézése során:

- segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez
- tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről
- a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít.
- a gyámhivatal felkérésére tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről
- szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást nyújt,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését biztosítja.

A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat haladéktalanul, a család- és gyermekjóléti központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

Szabadidős és közösségi programok szervezése, közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztés:

A program célja: hátrányos helyzetben lévő, tanulási, magatartási, kapcsolatteremtési és beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyerekek, fiatalok elérése, problémáik azonosítása, valamint számukra célzott segítségnyújtás. Közösségfejlesztő programok szervezése korosztálytól függetlenül, a helyi közösség igényeinek megfelelően.

2022-ben nem került sor prevenciós program szervezésére.

3. KÖZÖSSÉGI PSZICHIÁTRIAI ELLÁTÁS

A közösségi pszichiátriai ellátás olyan önkéntesen igénybe vehető, hosszú távú, közösségi alapú gondozás, amelynek során a gondozás és a pszicho-szociális rehabilitáció az ellátott otthonában, illetve lakókörnyezetében történik. A szolgáltatás célja, hogy az általa gondozott pszichiátriai betegek integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, illetve reintegrálódjanak a közösségbe.

A közösségi pszichiátriai ellátás tanácsadás, esetkezelés, készségfejlesztés és gondozás szolgáltatási elemeket biztosít.

A pszichiátriai betegek részére nyújtott alacsonyküszöbű közösségi alapellátás keretében biztosítani kell:

- a lakókörnyezetben történő segítségnyújtást az önálló életvitel fenntartásában,
- a meglevő képességek megtartását, illetve fejlesztését,
- a háziorvossal és a kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérését,
- a pszichoszociális rehabilitációt, a szociális és mentális gondozást,
- az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban, szűrővizsgálaton való részvétel ösztönzését és figyelemmel kísérését,
- megkereső programok szervezését az ellátásra szoruló személyek elérése érdekében.

A közösségi pszichiátriai ellátás feladata a munkához való hozzájutás, a szabadidő szervezett eltöltésének segítése, szabadidős, önszorgító csoportok, támogató hálózatok szerveződésének segítése, információnyújtás az egészségügyi, szociális, gyermekvédelmi ellátások és szolgáltatások, valamint a foglalkoztatási, oktatási, lakhatási lehetőségek igénybeviteléről.

A közösségi pszichiátriai ellátást 2 fő közösségi gondozó végezte. Egy közösségi gondozó vagy közösségi koordinátor legfeljebb 25 ellátottról gondoskodhat. A közösségi gondozó vagy közösségi koordinátor további 10 ellátottról gondoskodhat, amennyiben a gondozottak legalább felénél a rehabilitációs folyamat intenzitása nem haladja meg a havi 4 találkozást. A személyes találkozások mellett, amelyek vagy az intézményben ügyfélfogadáson, vagy a kliens otthonában valósultak meg, telefonon és interneten keresztül is rendszeresen tartottuk a kapcsolatot gondozottjainkkal.

A szolgáltatás befogadott feladatmutatója 50 fő. 2022-ban az éves átlagban az ellátott kliensek száma 52 fő. Az elmúlt év folyamán 14 fő új kliens került ellátásba. Az ellátottak többsége aktív korú felnőtt, a nemek arányában 46 fő nő, 6 fő férfi. A legfiatalabb kliens 37 éves, a legidősebb pedig 74 éves volt.

A kliensek legnagyobb számban megváltozott munkaképességűek és rokkantsági ill. rehabilitációs ellátást kapnak (28 fő, ebből rehabilitációs munkakörben dolgozik 9 fő), szociális segélyen van 3 fő, illetve öregségi nyugdíjasok (12 fő). Egyéb 9 fő.

Ellátandó célcsoport jellemzői:

- Elsősorban a saját otthonukban élő, nem veszélyeztető állapotú pszichiátriai betegek, akiknek a betegsége ambuláns szakellátás mellett egyensúlyban tartható, és akik életvitelükben valamint szociális helyzetük javításában igényelnek segítséget;
- a tüneteket mutató, illetve a pszichés zavar kialakulása szempontjából veszélyeztetett személyek.

Az ellátottak *elsődleges problémái* egzisztenciális (főként anyagi, lakhatási) eredetű, illetve nagy gond az önérvényesítés hiánya és az elmagányosodás.

Betegségcsoportok megoszlása:

Betegségtípus	Fő
Skizofrénia	5
Paranoid	1
Bipoláris affektív zavar	8
Depresszió	24

Recurrent depressió	6
Egyéb szorongásos rendellenesség	8
Összesen:	52 fő

Jogszabály alapján a Községi Pszichiátriai ellátásnak orvos konzultánst szükséges biztosítani, ezt a feladatot Dr. Gyenes Mária pszichiáter főorvos látta el 2022 évben is, akivel nagyon jó a munkakapcsolat, illetve az együttműködés.

2022. évben ellátottak száma településenként (fő / átlagosan)

<i>Település</i>	össz.	nő	férfi
1. Bogács	1		1
2. Borsodgeszt	1	1	-
3. Borsodivánka	4	2	2
4. Bükkábrány	2	1	1
5. Cserépfalu	2	2	-
6. Egerlövő	2	2	-
7. Mezőkeresztes	5	5	-
8. Mezőkövesd	27	26	1
9. Mezőnagymihály	1	1	-
10. Mezőnyárad	1	1	-
11. Sály	1	1	-
12. Szentistván	2	1	1
13. Tard	1	1	-
14. Vatta	2	2	
Összesen:	52	46	6

Preventív, szabadidős programok szervezése:

- Húsvéti, mindenszenteki kreatív csoportfoglalkozások
- Probléma megoldó készségfejlesztő kiscsoportos foglalkozások
- Parád, Mátraverebély- Szentkúti kirándulás
- Városi kulturális rendezvényeken való részvétel

A Központi Elektronikus Nyilvántartás a Szolgáltatást Igénybe vevőkről (KENYSZI) rendszerében a napi jelentési kötelezettséget megtettük.

4. HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

A házi segítségnyújtás olyan szolgáltatás, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. A házi segítségnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A házi segítségnyújtás szolgáltatás az integrált intézményen belül szakmai szempontból önálló intézményegységként működik.

A szolgáltatás 2022-ben 14 településen volt jelen a társulás területén, mint szociális alapellátási feladat, a Szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján minden településen elérhető kell, hogy legyen az ezt igénylők számára.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 2017. január 1-től hatályba lépett módosítása szerint a házi segítségnyújtásban megszűnt az óraalapú szolgáltatás követelménye. A módosítás célja az ellátott szükségleteihez rugalmasan igazodó szolgáltatásnyújtás, melynek konkrét időtartalma az ellátást igénylő és a szolgáltató közötti megállapodás eredményeként kerül megállapításra.

A személyi gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) rendelet módosításával a házi segítségnyújtás létszám előírásai változtak, egyben új számítás került bevezetésre a gondozásra fordított havi órakerettel.

A tevékenységnapló két részre vált, a szociális segítség és a személyi gondozás jogosultsági kategóriákhoz igazodóan került kialakításra, mely a könnyebb alkalmazhatóságot szolgálja.

Személyi feltételek:

2022-ben a Mezőkövesdi kistérség területén összesen 235 fő gondozottat látott el 32 fő főállású gondozó. A házi gondozók munkáját 1 fő vezető gondozó koordinálja.

Település neve	Gondozói létszám
Bükkábrány	2 fő
Cserépváralja	1 fő (4 órában)
Egerlövő	2 fő
Kács	1 fő
Mezőkeresztes	3 fő
Mezőnyárad	2 fő
Mezőnagymihály	2 fő
Mezőkövesd	1 fő vezető gondozó 5 fő
Sály	2 fő
Szentistván	2 fő
Szomolya	1 fő
Tard	4 fő
Tibolddaróc	3 fő
Vatta	1 fő
Összesen:	32 fő

A házi segítségnyújtó gondozó munkakörébe tartozó tevékenységek és résztvékenységek:

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében:

A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében: takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálószobában, fürdőszobában, konyhában és illemhelyiségben), mosás, vasalás.

A háztartási tevékenységben való közreműködés körében: bevásárlás (személyes szükséglet mértékében), segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében, mosogatás, ruhajavítás, közkútról, fürtkútról vízfordás, tüzelő behordása kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel), télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt, kísérés.

Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.

Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

Személyi gondozás keretében:

Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében: információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás, családdal, ismerősekkel való kapcsolattartás segítése, az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés, ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében.

Gondozási és ápolási feladatok körében: mosdatás, fürdetés, öltöztetés, ágyazás, ágyneműcsere, inkontinens beteg ellátása. Testfelület tisztítása, kezelése, haj, arcszőrzet ápolás, száj, fog és protézis ápolás, körömápolás, bőrápolás. Folyadékpótlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül). Mozgatás ágyban, decubitus megelőzés, felületi sebkezelés, sztomazsák cseréje. Gyógyszer kiváltása, gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása, vérnyomás és vércukor mérése, hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül. Kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés, kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás, a házi orvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határáig).

Leginkább igényelt szolgáltatások:

Bevásárlás, gyógyszeríratás, és kiváltás, takarítás, mosás, mosogatás, vasalás, tavasszal, és ősszel ablak pucolás az életvitelszerűen használt helyiségekben, csekkek feladása, vérnyomás mérés, vércukor mérés, fürdetés, mosdatás, pelenkázás, ágyazás, ágynemű csere, öltöztetés, felületi sebkezelés, kötözés, gyógyszeradagolás, egyéb ügyintézés.

A gondozó a napi gondozási tevékenységről tevékenység naplót vezet, melyben rögzíti a napi tevékenységet, a gondozott pedig aláírásával igazolja.

A gondozók munkájuk során együttműködnek az egészségügyi, illetve szakellátást nyújtó intézményekkel.

A házi segítségnyújtás szolgáltatás térítési díj összege 2018.03.01-től 200.- Ft/ óra. A térítési díjról minden esetben tájékoztatást kap az ellátást igénybe vevő, Megállapodásban rögzítésre kerül.

Az ellátandó célcsoport jellemzői:

A házi segítségnyújtás szolgáltatást a Mezőkövesdi Többcélú Kistérségi Társulás közigazgatási területén bejelentett lakhellyel rendelkező vagy életvitelszerűen e területen tartózkodó, igénybe vevő kérheti, akinek az önálló életvitelének fenntartása- szükségleteinek megfelelően- lakásán, lakókörnyezetében, ebben a szolgáltatási formában biztosítható.

A szolgáltatás 2022. évben 14 településen működött.

Település neve	Összes ellátotti létszám	Szociális segítséget igénylő	Személyi gondozást igénylő
Bükkábrány	12 fő	-	12 fő
Cserépváralja	4 fő	-	4 fő
Egerlövő	10 fő	-	10 fő
Kács	11 fő	-	11 fő
Mezőkeresztes	20 fő		20 fő
Mezőkövesd	38 fő	-	38 fő
Mezőnagymihály	17 fő	-	17 fő
Mezőnyárad	14 fő	-	14 fő
Sály	14 fő	-	14 fő
Szentistván	21 fő	-	21 fő
Szomolya	8 fő	-	8 fő
Tard	36 fő	-	36 fő
Tibolddaróc	24 fő	-	24 fő
Vatta	6 fő	-	6 fő
Összesen	235 fő	0 fő	235 fő

Életkor szerinti megoszlás:

	Férfi (fő)	Nő (fő)
18-39 év	-	-
40-59 év	-	3
60-69 év	12	20
70-79 év	11	53
80-89 év	15	93
90 év felett	4	24
Összesen:	42	193 fő

Van olyan ellátott, aki naponta többszöri gondozást igényel. A házi segítségnyújtást jellemzően azok az idősek veszik igénybe, akik egyedül élnek, a családjuk távol van.

Tapasztalatok:

Napjaink egyik, akut szociális problémáját a családokba begyűrűző társadalmi, gazdasági változások okozta rosszul működő családdinamika jelenti. A családok kevésbé tudnak megbirkózni a gyermeknevelés felelősségével, a szülői kötelezettségek teljesítésével. Ennek egyik oka lehet a családokban megjelenő negatív társadalmi változások pl. munkanélküliség. Egyre több a magartási problémával küzdő gyermekek száma. Sok esetben a gyermek tűnethordozó, és a szülők életvitele miatt kerül sor az esetleges gyermekvédelmi alapellátásra, vagy védelembe vételre. Klienseink egy részének a mindennapi megélhetésért kell küzdenie, nincs biztonság érzetük, nincs jövőképük. A társadalmi értékek, normák eltolódtak, így a rossz mintát követve, elterjedté válik a deviáns viselkedési forma. A családok kevésbé tudnak megbirkózni a gyermeknevelés felelősségével, a szülői kötelezettségek teljesítésével. Megfigyelhetők a családokban megjelenő negatív társadalmi változások, a gyermekek egy részének testi-lelki jóléte, már a születéstől, illetve még előtte, eleve megsérül. Még az egészségesen született gyerek is nehezen, vagy egyáltalán nem kompenzálható hátrányokat szenved a megfelelően gondoskodó fizikai és lelki környezet nélkül. Így mind a gyermekvédelmi szakemberekre, mind a szociális alapellátásban dolgozó családsegítőkre kiemelkedően nagy teher hárult az elmúlt évben.

Az idősellátás területén tapasztalható, hogy a magyarországi demográfiai mutatók hosszú idő óta a népességszám csökkenésére utalnak. Pusztán az országos adatok ismeretében Mezőkövesdi kistérségben a lakosságszám tovább csökkent az elmúlt tíz évben. A korcsoporton belüli számadatok alakulását tekintve egyértelműen látszik, hogy az öregedési mutató növekedése a fiatal korosztály számának csökkenésével és az idősebb korosztály számbeli növekedésével függ össze.

Az ellátási területen egyre nagyobb arányban fordulnak elő az idős, magára hagyott, sokszor magatehetetlen idős emberek. Jellemző a családi kapcsolatok beszűkülése, vagy akár teljes hiánya. Az ellátásra szoruló idős korosztályról elmondható, hogy rossz az egészségi-, valamint a lelki állapotuk egyaránt.

A statisztikai számok tükrében megállapítható, hogy a kistérség településein nő az idősödő lakosság száma, ezért folyamatosan egyre növekvő igény jelentkezik az intézmény által nyújtott szolgáltatásokra, ezeken belül is a több órás házi gondozásra, valamint az időseket ellátó tartós bentlakást nyújtó intézményi elhelyezésre.

Mezőkövesd, 2023. május 2.

Szarka Melinda
intézményvezető sk.

HATÁROZATI JAVASLAT

**Mezőkeresztes Város Önkormányzata Képviselő-testületének
...../2023.(.....) határozata
a Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ által
Mezőkeresztes városban 2022. évben végzett szakmai munkáról szóló beszámolóról**

Tárgy: a Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ által Mezőkeresztes városban 2022. évben végzett szakmai munkáról szóló beszámoló

Mezőkeresztes Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ által Mezőkeresztes városban 2022. évben végzett szakmai munkáról szóló előterjesztést és az alábbi döntést hozza:

Mezőkeresztes Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ által Mezőkeresztes városban 2022. évben végzett szakmai munkáról szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: Majoros János polgármester
Szarka Melinda intézményvezető

Határidő: 2023. május 31.